

YTK 105

Hukuk İngilizcesi

LATİNCE İFADELER VE KISALTMALAR

50 ifade: anlamı ve örnek cümlesi

Hukuk İngilizcesinde yaşayan Latince ifadeler

Günlük yazışmada kullanılan Latince kısaltmalar

Şirket ve sözleşme kısaltmaları

Bu kaynak bir dil çalışma materyalidir; hukuki tavsiye değildir. Terimlerin Türk hukukundaki karşılıkları yaklaşıktır.

01 Sözleşme ve borçlar

13

1	bona fide "He was a bona fide purchaser."	iyi niyetli, gerçek	☐
2	mala fide "The claim was brought mala fide."	kötü niyetli	☐
3	pro rata "The costs are shared pro rata."	oransal olarak	☐
4	pari passu "The new shares rank pari passu with the existing shares."	eşit sırada, aynı oranda	☐
5	mutatis mutandis "Clause 5 applies mutatis mutandis to the Buyer."	gerekli değişiklikler yapılarak	☐
6	inter alia "The contract covers, inter alia, delivery and payment."	diğerlerinin yanı sıra	☐
7	force majeure "The delay was caused by force majeure."	mücbir sebep (Fransızca kökenli)	☐
8	caveat emptor "The principle of caveat emptor still applies to some sales."	alıcı dikkatli olsun (ayıptan satıcı sorumlu değil ilkesi)	☐
9	quid pro quo "The discount was a quid pro quo for early payment."	karşılık, bir şeye karşılık bir şey	☐
10	ab initio "The contract was void ab initio."	baştan itibaren	☐
11	ex gratia "The company made an ex gratia payment."	hukuki zorunluluk olmaksızın, lütuf olarak	☐
12	ultra vires "The directors acted ultra vires."	yetki aşımı	☐
13	per annum "Interest is charged at 5 percent per annum."	yıllık	☐

02 Yargılama

13

14	prima facie "There is a prima facie case of breach."	ilk bakışta	☐
15	de facto "He was the de facto manager of the company."	fiilen	☐
16	de jure "She remained the de jure owner."	hukuken	☐
17	ex parte "The injunction was granted ex parte."	karşı taraf dinlenmeden	☐
18	inter partes "An inter partes hearing was fixed for Monday."	tarafklar arasında, iki taraf dinlenerek	☐
19	res judicata "The claim is barred by res judicata."	kesin hüküm	☐
20	sub judice "We cannot comment while the matter is sub judice."	derdest, yargılaması süren	☐
21	locus standi "The applicant has no locus standi."	dava ehliyeti, taraf sıfatı	☐
22	obiter dictum "The comment was only obiter dictum."	kararda geçen bağlayıcı olmayan görüş	☐
23	ratio decidendi "The ratio decidendi of the case is clear."	kararın bağlayıcı gerekçesi	☐
24	amicus curiae "The association filed an amicus curiae brief."	mahkemeye görüş sunan üçüncü kişi	☐
25	subpoena "The witness received a subpoena."	celp, mahkemeye çağrı emri	☐
26	habeas corpus "His lawyers applied for habeas corpus."	tutukluluğun hukuka uygunluğunun denetimi	☐

03 Ceza ve genel ilkeler

8

27	mens rea "The prosecution must prove mens rea."	kast, manevi unsur	☐
28	actus reus "The actus reus of the offence is not disputed."	fiil, maddi unsur	☐
29	in flagrante delicto "He was caught in flagrante delicto."	suçüstü	☐
30	pro bono "The firm took the case pro bono."	ücretsiz (kamu yararına)	☐
31	in camera "The hearing was held in camera."	kapalı oturumda	☐
32	per se "The agreement is not illegal per se."	kendiliğinden, başlı başına	☐
33	status quo "The order preserves the status quo."	mevcut durum	☐
34	modus operandi "The modus operandi was the same in each case."	çalışma (ya da suç işleme) yöntemi	☐

04 Yazışmada Latince kısaltmalar

8

35	e.g. "Costs, e.g. travel and translation, are not included."	exempli gratia: örneğin	☐
36	i.e. "The due date, i.e. 30 June, has passed."	id est: yani	☐
37	etc. "Invoices, receipts, etc. must be kept."	et cetera: ve benzeri	☐
38	et al. "The claim was brought by Smith et al."	et alii: ve diğerleri	☐
39	cf. "Cf. clause 12 of the previous agreement."	confer: karşılaştırınız	☐
40	viz. "Two conditions apply, viz. payment and delivery."	videlicet: yani, şöyle ki	☐
41	v. / vs. "Smith v. Jones was decided in 2019."	versus: karşı	☐
42	N.B. "N.B. The deadline cannot be extended."	nota bene: dikkat	☐

05 Şirket ve sözleşme kısaltmaları

8

43	Ltd "ABC Ltd is the seller."	limited: sınırlı sorumlu şirket (İngiltere)	☐
44	Inc. "XYZ Inc. is based in Texas."	incorporated: tüzel kişiliği olan şirket (ABD)	☐
45	LLC "They trade as an LLC."	limited liability company: limited şirket (ABD)	☐
46	plc "The bank is a plc."	public limited company: halka açık şirket (İngiltere)	☐
47	NDA "Please sign the NDA before the meeting."	non-disclosure agreement: gizlilik sözleşmesi	☐
48	SPA "The SPA is in its third draft."	share purchase agreement: pay alım satım sözleşmesi	☐
49	MoU "The parties signed an MoU."	memorandum of understanding: mutabakat zaptı	☐
50	T&Cs "The T&Cs are on our website."	terms and conditions: şartlar ve koşullar	☐

06 Sade karşılığını kullanmak

8

Müvekkile yazarken Latince yerine bunları tercih et.

51	on the face of it (prima facie)	ilk bakışta	☐
52	among other things (inter alia)	diğerlerinin yanı sıra	☐
53	in proportion (pro rata)	oransal olarak	☐
54	from the beginning (ab initio)	baştan itibaren	☐
55	in fact (de facto)	fiilen	☐
56	by law (de jure)	hukuken	☐
57	in good faith (bona fide)	iyi niyetle	☐
58	a year (per annum)	yıllık	☐

07 Sık yapılan hatalar

5

59 ✗ ~~The costs, i.e. travel and hotel, ... (örnek verirken)~~

✓ **The costs, e.g. travel and hotel, ...**

"i.e." yani demektir; örnek için "e.g." kullanılır.

60 ✗ ~~e.g. travel, hotel, etc.~~

✓ **e.g. travel and hotel**

"e.g." zaten örnek verir; sonuna "etc." eklenmez.

61 ✗ ~~Smith vs Jones (İngiliz içtihadında)~~

✓ **Smith v Jones**

İngiliz dava adlarında "v" kullanılır ve "and" ya da "against" diye okunur.

62 ✗ ~~It is prima facie that he is guilty.~~

✓ **There is a prima facie case against him.**

"Prima facie" sıfat olarak bir ismin önünde kullanılır.

63 ✗ ~~We made a pro bono.~~

✓ **We acted pro bono.**

"Pro bono" zarf ya da sıfattır; isim gibi kullanılmaz.

BU KAYNAKLA NASIL ÇALIŞMALI?

1

Latince ifadeleri tanımak için çalış; kendi yazında mümkünse İngilizce karşılığını kullan.

2

Okunuşlar İngilizcede Türkçedekinden farklıdır: "bona fide" çoğunlukla "bo-na fay-di" diye söylenir.

3

Her ifadenin örnek cümlesini sesli oku ve kendi alanından bir cümle kur.

KENDİ NOTLARIN

Bu kaynak bir dil çalışma materyalidir; hukuki tavsiye değildir. Terimlerin Türk hukukundaki karşılıkları yaklaşıktır.

YTK 105 · HUKUK İNGİLİZCESİ

BUNLARI KENDİ İŞİNDE, BİREBİR DERSTE ÇALIŞ

Kalıpları bilmek ilk adım. Asıl iş, onları kendi mesleğinde ve gerçek konuşmada kullanabilmek. Dersler birebir ve mesleğine özel; ilk 15 dakikalık tanışma görüşmesi ücretsiz.

ytkacademy.com.tr